

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL AKMENĖS LAISVOSIOS EKONOMINĖS ZONOS STATUTO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS) (TAP NR. 19-208) (TAIS NR. 19-1888)

2019-02-25 Nr.NV-501

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu siūlomas patvirtinti Akmenės laisvosios ekonominės zonos statutas (toliau – Statuto projektas) rengtas vadovaujantis ir reikalavimais, nustatytais Tarptautinio konkurso Akmenės laisvosios ekonominės zonos geriausiam verslo planui bei zonos statutui parengti ir steigėjų grupei parinkti nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 939, manytina, kad Statuto 1 punkte turėtų būti duota nuoroda ir į šį teisės aktą.

2. Atsižvelgiant į tai, kad laisvosios ekonominės zonos įmonių veiklos zonoje teisiniai pagrindai tiesiogiai įtvirtinti Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje, Statuto projekto 3 punktas laikytinas pertekliniu. Be to, šiame punkte nėra minima dalis laisvosios ekonominės zonos įmonių veiklos dokumentų, nurodytų minėtoje Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo nuostatoje, pvz., laisvosios ekonominės zonos įmonių įstatai ir steigimo dokumentai.

3. Manytina, kad Statuto projekto 4 punktas dubliuoja Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 2 straipsnio 2 dalį. Siūlytina šio Statuto projekto punkto atsisakyti kaip perteklinio.

4. Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 7 straipsnio 6 dalies trečiojoje pastraipoje nurodyta, kad laisvosios ekonominės zonos statute detalizuojamos šiame įstatyme ir konkrečios zonos įstatyme nustatytos zonos veiklos sritys. Statuto projekto 5.1-5.13 papunkčiuose būtent tai ir yra atlikta, t. y., detaliai aprašytos Akmenės laisvojoje ekonominėje zonoje galimos vykdyti veiklos, tokiu būdu detalizuojant Lietuvos Respublikos Akmenės laisvosios ekonominės zonos įstatymo 3 straipsnyje nurodytas zonos veiklos rūšis. Tačiau Statuto projekto 5.14 papunktyje siūloma numatyti, kad zonoje galėtų būti plėtojama ir bet kuri kita ūkinė komercinė veikla, nurodyta Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje (EVRK 2 red.). Manytina, kad Statuto projekto 5.14 papunktis neatitinka minėtos Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo nuostatos, t. y., šiuo papunkčiu nėra detalizuojama zonoje galima vykdyti ekonominė veikla. Be to, Statuto projekte likus 5.14 papunkčiui, netektų prasmės 5.1-5.13

papunkčiai, nes nelogiška yra vardinti konkrečių zonoje galimų vystyti veiklų rūšis, kai po to nurodoma, kad zonoje galima bet kokia veikla, kurios nedraudžia Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymas. Siūlytina tikslinti Statuto 5 punktą, jame išvardinant baigtinį sąrašą Akmenės laisvojoje ekonominėje zonoje galimų vykdyti ekonominių veiklų.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Statuto projekto 15.14 papunktyje duota nuoroda į Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių neatitinka Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 15.3 papunkčio reikalavimų.

5. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu teisėkūros aiškumo principu, siūlytina tikslinti Statuto projekto 6.1 papunktį, jame konkrečiai nurodant, kokius dokumentus kartu su prašymu turės pateikti ūkio subjektas, norėdamas gauti leidimą ūkinės veiklos vykdymui zonoje, arba duoti nuorodą į teisės aktą, kuriame bus pateiktas šių dokumentų sąrašas.

6. Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 7 straipsnio 6 dalies ketvirtojoje pastraipoje nustatyta, kad leidimai ūkio subjektams jų veiklai zonoje negali būti išduodami, jeigu ūkio subjektas neturi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduotos licencijos (*leidimo*) veiklai, kuriai toks leidimas reikalingas, ar licencijos (*leidimo*) galiojimas sustabdytas arba panaikintas. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Statuto projekto 7 punktą, Akmenės laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovė (toliau – zonos valdymo bendrovė) tikrintų tik tai, ar ūkio subjektas turi atitinkamą licenciją, bet nenumatyta, kad zonos valdymo bendrovė, prireikęs, turėtų tikrinti ir tai, ar ūkio subjektas turi leidimą verstis konkrečia ūkine veikla.

7. Svarstytina, ar Statuto projekto 9 punkte numatomas 5 darbo dienų terminas ūkio subjektams Akmenės laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovės nustatytiems trūkumams pašalinti neturėtų būti skaičiuojamas ne nuo atitinkamo pranešimo išsiuntimo, bet nuo šio pranešimo gavimo dienos.

8. Siūlytina teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei pagrįsti Statuto projekto 10 punkte keliamą reikalavimą minimaliam zonos įmonių skaičiui iniciatyvai dėl patariamąsios zonos įmonių tarybos sudarymo pateikti – ne mažiau kaip 5 įmonės, t. y., kodėl siūloma nustatyti būtent 5 įmonių minimali riba.

Taip pat siūlytina įsivertinti, ar nebūtų racionaliau iniciatyvos dėl patariamąsios zonos įmonių tarybos sudarymo pareiškimą sieti ne su konkrečiu minimaliu zonoje veikiančių įmonių skaičiumi, o su tam tikra procentine dalimi nuo visų zonoje veikiančių įmonių. Iniciatyvos dėl patariamąsios zonos įmonių tarybos sudarymo pareiškimą siejant su konkrečiu minimalių įmonių skaičiumi (šiuo atveju – 5 įmonėmis), praktikoje tokia taryba negalėtų būti sudaryta net ir esant jos poreikiui, jeigu zonoje veiktų, pvz., 3 ar 4 įmonės, tačiau nustačius, kad taryba galėtų būti

sudaroma, jeigu to pageidautų, pvz., daugiau, kaip pusė zonoje veikiančių įmonių, taryba galėtų būti sudaryta zonoje veikiant net ir 3 ar 4 įmonėms.

9. Siūlytina sukonkretinti Statuto projekto 13.4 papunktį, numatant, kokiais kitais klausimais zonos įmonių pasiūlymus turi teisę zonos valdymo bendrovei teikti patariamąją zonos įmonių tarybą. Pvz., numatant, kad patariamąją zonos įmonių tarybą turi teisę svarstyti ir teikti zonos valdymo bendrovei zonos įmonių pasiūlymus kitais, *su įmonių veikla zonoje susijusiais*, klausimais.

10. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akmenės laisvosios ekonominės zonos įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi ir atsižvelgiant į Statuto projekto 18 punktą, zonos įmonėms įmoką bendriems zonos reikalams vienvaldiškai nustatys zonos valdymo bendrovė šios bendrovės valdybos sprendimu, t. y., šios įmokos dydis nebus sutarties dėl veiklos zonoje sąlygų dalyku. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Statuto projekto 17 punkto atsisakyti.

11. Statuto projekto 20 punkte numatoma, kad: „Zonos įmonės nustatytas įmokas gali mokėti eurai arba atskiru zonos įmonės ir zonos valdymo bendrovės ar jos įsteigtos įmonės rašytiniu susitarimu – užsienio valiuta“. Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad: „*Mokėjimams ir atsiskaitymams laisvojoje ekonominėje zonoje naudojami eurai. Mokėjimams ir atsiskaitymams tarp zonos įmonių gali būti naudojama užsienio valiuta*“. Atsižvelgiant į tai, kad zonos valdymo bendrovė neturi zonos įmonės statuso (vadovaujantis Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi), manytina, kad Statuto projekto 20 punkte numatomas teisinis reguliavimas, pagal kurį zonos įmonėms įmokas zonos valdymo bendrovei būtų leista mokėti užsienio valiuta, prieštarautų Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 17 straipsnio 2 daliai.

12. Statuto projekte neaptarta, kokia tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybei bus teikiama Lietuvos Respublikos Akmenės laisvosios ekonominės zonos įstatymo 8 straipsnio 7 dalies 7 punkte nurodyta ataskaita.

13. Statuto projekto V skyriaus pavadinimas – „Zonos įmonių įmokų apskaičiavimo ir mokėjimo terminai ir tvarka“. Atkreiptinas dėmesys, kad šiame skyriuje nėra minimi jokie zonos įmonių įmokų mokėjimo terminai, todėl šiame skyriuje siūlomos numatyti nuostatos nedera su jo pavadinimu. Siūlytina šį skyrių atitinkamai papildyti, priešingu atveju, manytina, kad siūlomas teisinis reguliavimas nepilnai atitiktų ir Lietuvos Respublikos Akmenės laisvosios ekonominės zonos įstatymo 10 straipsnio 2 dalį (būtų nepilnai aptarta zonos įmonių įmokų mokėjimo įgyvendinimo tvarka).

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, el. p. ramutis.prismantas@lrv.lt